

เศรษฐกิจไทยกับ กับดักผลิตภาพต่ำ: ปัญหาเดิมหรือความท้าทายใหม่?

เศรษฐกิจไทยโตช้า ไม่ยั่งยืน เพราะติดกับดักผลิตภาพต่ำ
ในโลกที่เปลี่ยนเร็วกว่าโครงสร้างเศรษฐกิจไทยจะปรับตัวทัน

GDP ไทย ปี 2025
เติบโตเพียง
2.4%

แนวโน้มปี 2026 ชะลอตัวต่อเนื่อง

TFP (ผลิตภาพรวม
ของปัจจัยการผลิต)
แทบไม่เติบโต

ใกล้ศูนย์ในช่วงปี 2015-2023

การเติบโตของเศรษฐกิจ
ยังพึ่งพา
แรงงาน + ทุน

มากกว่านวัตกรรมและเทคโนโลยี

คำถามสำคัญ
“**ปัญหาผลิตภาพต่ำเป็น**
ปัญหาเดิม
หรือความท้าทายใหม่?”

1 โครงสร้างเศรษฐกิจไทย: จุดแข็งเดิมที่กลายเป็นข้อจำกัด

จุดแข็งเดิม

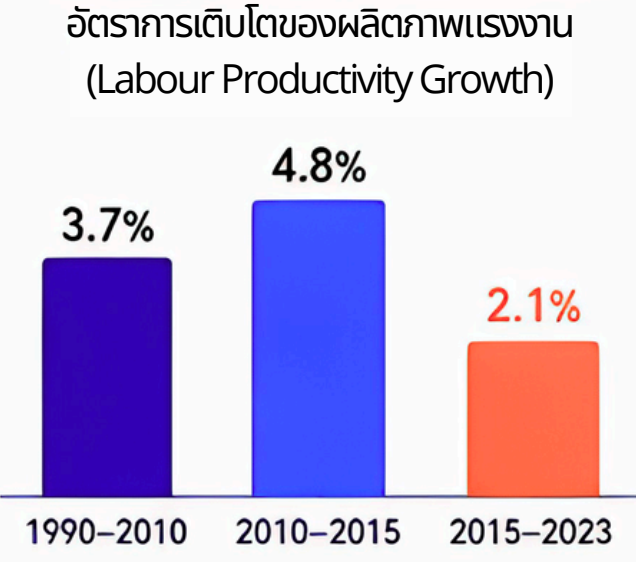
- ฐานการผลิตเพื่อส่งออก
- เชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าโลก
- ดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI)
- อุตสาหกรรมสำคัญ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า

ข้อจำกัดปัจจุบัน

- พึ่งพาการส่งออกและการท่องเที่ยวสูง
- เศรษฐกิจเปราะบางต่อความผันผวนภายนอก
- ภาคบริการ (เช่น ท่องเที่ยว) ผลิตภาพต่อแรงงานต่ำ
- การเติบโตไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยผลิตภาพได้อย่างแท้จริง

2 กับดักผลิตภาพต่ำ: ปัญหาเชิงโครงสร้างที่ยืดเยื้อ

ผลิตภาพแรงงานไทยชะลอตัวลงต่อเนื่อง

SMEs: ช่องว่างผลิตภาพที่ชัดเจน

- 99.5% ของธุรกิจทั้งหมด
- จ้างงาน 68.8% ของแรงงานทั้งประเทศ
- สร้างมูลค่าเพิ่มเพียง ~35% ของ GDP

ใช้แรงงานจำนวนมากในกิจกรรมที่มีผลิตภาพต่ำ โดยเฉพาะ ภาคค้าปลีก บริการ และกิจการขนาดเล็ก

ปัจจัยที่ทำให้ผลิตภาพต่ำยืดเยื้อ

- พึ่งพาธุรกิจขนาดเล็กจำนวนมาก
- แรงงานกระจุกในภาคบริการและกิจการผลิตภาพต่ำ
- อุตสาหกรรมสูญเสียความสามารถในการแข่งขันและเทคโนโลยีเปลี่ยนเร็ว
- กฎระเบียบซับซ้อน การแข่งขันทางตลาดต่ำ เข้าสู่ตลาดยาก
- การจัดสรรทรัพยากรไม่มีประสิทธิภาพ

3 ความท้าทายใหม่: โลกที่เปลี่ยนไปเร็วกว่าโครงสร้างเศรษฐกิจไทย

โลกเข้าสู่ยุค “Age of Competition”

- Geoeconomic Confrontation ความเสี่ยงอันดับ 1 ของโลก
- ความตึงเครียดภูมิรัฐศาสตร์สูงขึ้น
- ราคาน้ำมันโลก ~100\$/บาร์เรล กดดันเงินเฟ้อ
- GDP โลก ปี 2026 โต ~2.7% (ประมาณและไม่ทั่วถึง)
- เงินเฟ้อโลก ~3.1% ยังกดดันรายได้ที่แท้จริง

ห่วงโซ่อุปทานโลกเปลี่ยนรูปแบบ

- จากเดิมเน้น “ประสิทธิภาพต้นทุน” สู่การเน้น “ความมั่นคงและปลอดภัย”
- แนวโน้ม Friend-shoring และ Regionalization เพิ่มขึ้น
- ไทยเสี่ยง “หลุดจากห่วงโซ่มูลค่าโลก” หากไม่ยกระดับศักยภาพ

เทคโนโลยีเปลี่ยนเกม

AI, Automation, Digital เปลี่ยนวิธีการผลิต การค้า และการให้บริการ

โอกาส

- เพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน
- ยกระดับคุณภาพ
- สร้างธุรกิจใหม่ (E-commerce, Fintech)

ความเสี่ยง

- SMEs และแรงงานส่วนใหญ่ปรับตัวไม่ทัน
- Digital Divide → Productivity Gap
- พึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

4 สรุปปัญหาเชิงโครงสร้างของไทย

ไทยไม่ได้แค่ “ผลิตภาพต่ำ” แต่กำลัง “ปรับตัวไม่ทันโลก”

- โครงสร้างเศรษฐกิจเดิมขับเคลื่อนด้วยการส่งออกและการท่องเที่ยว
- แรงงานทักษะต่ำ ไม่สอดคล้องกับความต้องการ
- นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่ำลงทุน R&D น้อย
- การกระจายทรัพยากรไม่มีประสิทธิภาพ

5 ทางออกสำหรับผู้ประกอบการ: หลุดพ้นจากกับดักผลิตภาพต่ำ

- 01 ลงทุนเทคโนโลยีและดิจิทัล**
AI, Automation, Data Analytics, เพิ่มประสิทธิภาพลดต้นทุน
- 02 พัฒนาคคนและองค์กร**
Upskill/ Reskill, สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้
- 03 สร้างนวัตกรรมและมูลค่าเพิ่ม**
ลงทุน R&D, พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่
- 04 ก้าวสู่ความยั่งยืน (Green & ESG)**
ลดการปล่อยคาร์บอน, เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร
- 05 เสริมสร้างความยืดหยุ่นและห่วงโซ่มูลค่า**
กระจายความเสี่ยง, สร้างพันธมิตรและตลาดใหม่

ภายใต้โครงการศูนย์สารสนเทศอัจฉริยะด้านการเพิ่มผลิตภาพภาคอุตสาหกรรม (IU Productivity) = ผลิตภาพสูง = รายได้เพิ่ม = เศรษฐกิจยั่งยืน